Elin: Kansalliskielilautakunta 4/2026

Aika: 22.10.2026 Kello: 14:00 - 15:54

Paikka: Vaasan keskussairaala G1 Mustikka tai etäyhteys (teams)

Läsnäolijat:

Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Rantala Mervi	puheenjohtaja	
Hiltula Mari	varapuheenjohtaja	osallistui etäyhteyden kautta
Miettinen Arja	jäsen	
Harju Jukka	jäsen	osallistui etäyhteyden kautta
Yli-Pelkola Kim	jäsen	saapui klo 14.13, osallistui etäyhteyden kautta
Hellstrand Kristiina	jäsen	osallistui etäyhteyden kautta
Halmesmäki Sanna	varajäsen	
Vähäjylkkä Susanne	varajäsen	

Muut osallistujat:

Salovaara-Kero Anne	aluehallituksen puheenjohtaja	osallistui etäyhteyden kautta
Forsén Marja	vammaisneuvoston edustaja	osallistui etäyhteyden kautta
Hietanen Julia	nuorisovaltuuston edustaja	osallistui etäyhteyden kautta
Mandell Irmeli	vanhusneuvoston edustaja	
Einola-Mikkola Suvi	esittelijä	osallistui etäyhteyden kautta
Berg Päivi	sihteeri/esittelijä	
Kotanen Heidi	asiantuntija	osallistui § 26 käsittelyyn
Lindström Torbjörn	asiantuntija	osallistui etäyhteydellä § 27 käsittelyyn

Pykälä	Käsiteltävä asia	Sivu
§ 27	Pelastustoimen palvelut sopäätös, kielellisten oikeuksien tarkastelu	3

Pelastustoimen palvelut
sopäätös, kielellisten oikeuksien tarkastelu

Kansalliskielilautakunta 22.10.2026 § 27
ÖVPH/7189/00.01.02.01/2025

Valmistelija Lindström Torbjörn
Dahlström Peter

Lisätietoja: puhelinnumero: 06 218 1111 (vaihde), etunimi.sukunimi@ovph.fi

Toimialajohtaja/pelastusjohtaja Torbjörn Lindström esittelee Pohjanmaan pelastuslaitoksen toimintaa ja pelastuslaitoksen palvelutasopäätösluonnosta lautakunnalle.

Palvelutasopäätös on hyvinvointialueen pelastustoimen lakisääteinen päätös, jossa määritellään pelastustoimen palveluiden ja tehtävien järjestäminen alueella. Pelastustoimen järjestämisestä hyvinvointialueella säädetään hyvinvointialueesta annetussa laissa (611/2021) ja pelastustoimen järjestämisestä annetussa laissa (613/2021). Lisäksi pelastuslaissa (379/2011) on säännelty hyvinvointialueen pelastustoimen ja pelastuslaitoksen tehtävistä. Palvelutasopäätöksen valmistelua ja sisältöä sääntelee sisäministeriön antama asetus pelastustoimen palvelutasopäätöksistä (1225/2022).

Pohjanmaan hyvinvointialueella on pelastustoimen toimiala, pelastuslaitos. Pelastuslaitos huolehtii Pohjanmaan alueellisesta pelastustoimesta ja toimii Pohjanmaan hyvinvointialueen pelastuslaitoksena. Pelastustoimen toimialasta käytetään nimitystä Pohjanmaan pelastuslaitos.

Pohjanmaan hyvinvointialue huolehtii pelastustoimen järjestämisestä ja sen valvonnasta. Järjestämisen ohjaus perustuu hyvinvointialueen aluevaltuuston päätöksiin ja valvonta aluehallituksen sekä pelastustoimen jaoksen tehtäviin.

Palvelutasopäätöksen laadinta pyritään rytmittämään valtuustokausiin siten, että palvelutasopäätös on voimassa vaalivuodesta kauden vuoden loppuun saakka. Tämän palvelutasopäätöksen voimassaoloaika olisi 1.1.2027-31.12.2030. Palvelutasopäätös julkaistaan Pohjanmaan hyvinvointialueen verkkosivuilla. Palvelutasopäätösluonnos käsitellään Pelastustoiminnan jaostossa 29.10. ja tämän jälkeen aluehallituksessa sekä tulee lopuksi aluevaltuuston hyväksyttäväksi.

Kansalliskielilautakunnan tehtävänä on hallintosäännön § 19 mukaisesti tarkastella palvelutasopäätösluonnosta kielellisten oikeuksien näkökulmasta.

Johdon hallintopäällikkö Berg Päivi
ehdottaa, että ehdottaa, että kansalliskielilautakunta merkitse tiedoksi Pohjanmaan pelastuslaitoksen toimialakatsauksen.

ehdottaa, että kansalliskielilautakunta merkitsee tiedoksi pelastuslaitoksen palvelutasopäätöksen luonnoksen ja antaa hallintosäännön mukaisesti siitä valmisteluvaiheessa lausuntonsa kielellisten oikeuksien näkökulmasta.

Lautakunnan lausunnoksi esitetään seuraavaa:

- Lautakunta ei näe, että esitetty palvelutasopäätös vaarantaisi kielellisten oikeuksien toteumaa.
- Lautakunta korostaa kielellisten oikeuksien toteutumiseksi että pelastusviranomaisen viranomaisviestinnässä ja henkilöstön kielitaidossa on huomioitava alueen kaksikielisyys.

- Henkilöstön kielitaidon on oltava riittävä ja kelpoisuussäännön mukainen, ja on varmistettava että alueelliset kieliolosuhteet huomioidaan.
- Käytännössä Suomessa pelastustoimen koulutus on lähes yksinomaan suomenkielistä, jolloin on vaarana, että ruotsinkielentaitoisesta pelastushenkilöstöstä syntyy pula ja rekrytointihaasteita. Tähän tulee kansallisesti kiinnittää huomiota.

Päätös:
Kansalliskielilautakunta merkitsi tiedoksi pelastusjohtajan antaman toimialakatsauksen Pohjanmaan pelastuslaitoksesta.

Palvelutasopäätöksestä lautakunta lausuu seuraavaa kielellisten oikeuksien toteutumiseen liittyen:

- Lautakunta ei näe, että esitetty palvelutasopäätös vaarantaisi kielellisten oikeuksien toteumaa.
- Lautakunta korostaa kielellisten oikeuksien toteutumiseksi että pelastusviranomaisen viranomaisviestinnässä ja henkilöstön kielitaidossa on huomioitava alueen kaksikielisyys.
- Henkilöstön kielitaidon on oltava riittävä ja kelpoisuussäännön mukainen, ja on varmistettava että alueelliset kieliolosuhteet huomioidaan.
- Käytännössä Suomessa pelastustoimen koulutus on lähes yksinomaan suomenkielistä, jolloin on vaarana, että ruotsinkielentaitoisesta pelastushenkilöstöstä syntyy pula ja rekrytointihaasteita. Tähän tulee kansallisesti kiinnittää huomiota.

Otteen oikeaksi todistaa: 23.10.2026

Camilla Iso-Aho
hallinnon asiantuntija

Päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi sähköpostilla, joka on lähetetty 23.10.2026

Jakelu Pelastustoimen jaosto

Muutoksenhakuohje koskee pykäliä: § 27

Muutoksenhakukielto

Edellä mainituista päätöksistä ei saa tehdä lain hyvinvointialueesta 141 § mukaan oikaisuvaatimusta eikä aluevalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.